

కథా కౌముది

కోరికలు

విద్యార్థి

"గడప దాటి అడుగు ముందుకు పడదుగానీ, నాకలోకానికి ఎగబాకుతానందట, నీబోటి ముసిల్లే. యేడకొస్తావేటి? ఇదో ఈ దిగువు అహోబిల సామి ఉన్నాడు, నీబోటి ముసిలాళ్ల కోసమే. ఈడ దండమెట్టుకుని, ఈడనే కూసో, మేం ఎగువ అహోబిలానికి పోయొస్తాం", గట్టిగానే హెచ్చరించిది ఒక పల్లె పడుచు ముసల్లమ్మని.

"ఇదో బోటి, నాకోసం పెద్దన్న అటో కడితే, మీరందరు వెంటడొచ్చారు. తొమ్మందుగురు ఆటోలో ఇరుక్కుని రేతిరంతా పయాణంలో నన్ను నలిపి, ఇప్పుడు పైన సామి దగ్గరకు నన్ను రావొద్దంటావా, ఎంత ధైర్యం నీకు, నా సంగతి తెలీదేటి నీకు? ఎవరనుకుంటున్నావేటి నన్ను? నేను చెంచు బిడ్డను" గట్టిగానే బదులిచ్చింది ముసలమ్మ.

"నీ సంగతి తెలీకే, నిన్ను గాక మొన్న జైలు నుండి వచ్చావు. నీతో మాకెందుకులే. సరే సూస్తా ఏడ దాకా ఎక్కుతావో? అయినా అంత పైకెక్కి మొక్కుకోటానికి, నీబోటి ముసిలికి కోరికలేటో" అన్నది ఒకతె.

"నాకు కోరికలేటే బోటి, నీకే మంచి మొగుడు రావాల, నీ కడుపు పండాల" అన్నది ముసలమ్మ. సిగ్గు మొలకలతో కొంచెం తల తిప్పుకుంది ఆ పూబోటి.

"ఈ బోటి సోద్యం ఎందుకు కానీ, పెద్దనా, నువ్వు గొయింద కొట్టు" అని కేక వేసింది ముసలవ్వ .

"మూడు గీతలోడా గోయిందా గోయిందా" అన్నాడు పెద్దన్న

"గోయిందా, గోయిందా" అని వల్లించారు ఆ ఆడవారందరూ.

"నిలూ గీతలోడా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

"ఓబులేశా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

చెట్ల కొమ్మల మీది పక్షులు అహోబిలేశునికి మేల్కొలుపులు పాడుతున్నాయి. గరుడాద్రి ప్రక్కనుండి సూర్యుడు హారతి వెలుగులతో ఆకాశానికి సింధూర తిలకం దిద్దుతున్నాడు. ఇటు వైపున స్వామి నక్షత్రం వేదాద్రి పైన కొండెక్కుతున్నది. గరుడాద్రి వేదాద్రి పర్యత శ్రేణుల సంధిలో అహోబిల క్షేత్రం భక్తుల గోవింద నామావళితో మేల్కొంటున్నది.

ఎగువ అహోబిలానికి వెళ్లే మెట్ల దగ్గరగా ఎవరో గొప్పింటివారు, ఎగువ అహోబిలానికి వెళ్లే దారి ఇదేనా అని అడుతున్నారు. పైకి తలెత్తి చూసి, హమ్మో అనుకున్న వాళ్లు ఒకరు. దారిలో తినటానికి తాగటానికి ఏమీ తెచ్చుకోలేదు అనుకున్నవారు కొందరు. ఇప్పుడు పైకెక్కితే ముఖ్యమైన పనులకు తిరిగి వెళ్లటానికి ఆలస్యమవుతుంది, ఇప్పుడు కాదులే అనుకున్నవారు ఇంకొందరు. పైకి కారు వెళ్లేదారి ఎందుకు వెయ్యిలేదని ప్రశ్నించేవారు మరి కొందరు. అదే ఫారిన్ కంట్రీస్లో అయితే ఈ పాటికి కేబుల్ కార్ వేసేవాళ్లు, ఛ, చా అంటు వాపోయినవారు ఒకరు. చివరికి ఆ గొప్పింటివారందరూ కోరికలన్నీ దిగువ అహోబిలంలోనే చెప్పుకుని క్రిందే మొక్కుకుని వెళ్లదాము అని నిర్ణయించుకున్నారు.

భర్గోటి నరసింహ స్వామి

పెద్దన్న వెంటబడి ఆ తొమ్మండుగురు ఆడవారు మాత్రం గట్టి గట్టిగా మాట్లాడుకుంటూ, ఊసులాడుతూ, ఒకరినొకరు పరిహాసాలాడుతూ సునాయాసంగా మెట్లు ఎక్కుతున్నారు. దట్టమైన నల్లమల అడవి ప్రాంతం. మెట్ల ప్రక్కనున్న చెట్ల మీద, కొండ ఎక్కెవారి దగ్గర ఉన్న తిను బండారాల కోసం కోతుల గుంపులు కాపు కాసివున్నాయి. ఆ కోతులని చూపిస్తూ ఒక పదుచు, "ఇదిగో ముసిలవ్వా, ఈడ కోతులే కాదు, ముందుగాళ్ల అడివిలో తోడేళ్లుంటాటాయి" అని భయపెట్టబోయింది.

"ఓసోసి, నాకు సెపుతావంటే బోటి, నా పసిగావునాడే నే ఒంటిగా కట్టె పుల్లలేరుకోటానికి అడివికి పోయెచ్చేదాన్ని. ఓ పరి మేకల మీదకి తోడేలాస్తే, నే గొడ్డలి తిప్పి తరిమి తరిమి కొట్టినాను. ఆ తోడేళ్లే అల్లా పోయాయి. ఏటనుకుంటున్నావో", ఆ బోటితో మెట్లు పోటీగా ఎక్కుతూ చెప్పింది ముసలవ్వ.

ఆ వేగంతోనే అహోబిలం నవనారసింహ క్షేత్రంలోని మొదటిదైన భర్గోటి నరసింహాలయం చేరుకున్నారు. స్వామి దర్శనం తరువాత అక్షయ తీర్థంలోనుంచి కొంచెం నీళ్లు త్రాగుతుంటే, ఆ గుంపులో నుంచి ఇంకొకామె "ముసిలవ్వా, ఈడదాకా ఎక్కావు కదా, సామి నీ కోరికలు తీరుస్తాడు. ఈడ మంచి నీళ్లు కూడా ఉండాయి. ఈడనే ఉండరాదు, మేం పైదాకా పోయెస్తాం" అన్నది.

"ఒసే బక్కదానా, నాకు కోరికలేవే, సామి నాకిచ్చేటియ్యన్నీ ఎప్పుడో ఇచ్చేశాడు. నీకే, కడుపు పండాల, పండంటి బిడ్డ పుట్టాల, ఓబులేశు అని పేరు పెట్టాల. నేను ఎగువ సామిని సూసేది సూసేదే. పెద్దన్నా, ఈ బక్కదాని సోదెందుకుగానీ, గోయింద కొట్టు".

"బొగ్గోటి నరసింహ గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా, గోయిందా"

పైకి వందల మెట్లూ, వేల మెట్లూ ఏటవాలుగా ఉన్నాయి. వడి వడిగా ఎక్కుతున్నారు పెద్దన్నతోబాటు ఆ ఆడవాళ్లందరూ. ఒక ప్రక్క కొండ చరియ, ఇంకొక ప్రక్క లోయలో ప్రవహిస్తున్న భవనాశిని నది. మధ్య నిట్ట నిలువుగా వున్న మెట్ల మీద ఈ శ్రామిక వర్గానికి చెందినవారు సునాయాసంగా పైకి ఎక్కుతున్నారు. ఇంతలో కర్రలు గట్టిగా తాటిస్తున్న చప్పుడుతో, తప్పుకోండి, తప్పుకోండి అంటూ కేకలు వినిపించాయి. అందరూ ఒక ప్రక్కకు జరిగితే, ఒకప్పుడు సుఖపడి, ఇప్పుడు డోలీలో ప్రాయాసపడుతున్న ఒక భారీ కాయం పెద్దావిడను వేరే మనుషులు ఎగువ అహోబిలం గుడికి మోసుకు వెళ్తున్నారు.

"మనుషులు మోసుకు పోతే సామి కోరికలు తీరుస్తాడేటి? సొర్గానికి కూడా డబ్బులు కట్టి, కూలీలెట్టుకుని మోసుకు పోతారా?" అంటూ వెటకరించింది ఆ ఆడవాళ్ల గుంపులో నుంచి ఒకతె.

"ఆ అమ్మ ఏ కష్టంలో ఉన్నప్పుడు సామికి మొక్కుకుందో? కష్టాలు తీరేటప్పటికి ఎక్కలేకపోతాంది. ఏ, ఎలాగైతేనేటి? సామిని సూడాలనుకుంది ఆ మనిషి, నీకేటి? మోసుకెళ్లే మనుషులేవన్నా ఊరకే మోసుకు పోతున్నారా? అనువంటి అమ్మలుంటేనే మోసుకెళ్లే వాళ్లకి కూలి గిడతది, ఆ పూటకు బువ్వస్తాది, కడుపు నిండుతుది." అన్నది ముసలవ్వ.

"కూలేటి? సుఖపడేది ఆళ్లు, కూలి సేసేది మనమా??

"కష్టపడే మనుషులకు రాత్రి బాగా నిద్రడతది. అంతకంటే సుఖమేటి? ఉన్న సుఖాలు మర్చిపోయి లేని సుఖాలకు అర్రులు చాచటమెందుకూ?" ప్రశ్నకు ప్రశ్నలతోనే జవాబిచ్చింది ముసలవ్వ.

"నీకూ డోలీ కట్టిస్తాలే ముసలవ్వ. నీ కోరికలు కూడా ఎగువ సామి తీరుస్తాడేలే" అంటూ వెటకారం చెయ్యబోయింది ఇంకొకతె.

"ఇదో యెర్రదానా, ఏటనుకుంటావో, నాకు ఈడు రాక మునుపే, వేసంగిలో, ఊరి సెరువు ఎండిపోతే, ఉరుకురుకున పోయి కొండకావల కోనేటిలో నుండి నీటి బిందె మీద నీటిబిందెలెట్టుకుని కొండలెక్కి తెస్తినీ. నాకివ్వాలైన సత్తువ సామి ఎప్పుడో ఇచ్చేసాడు. ఇంక నాకు కోరికలేటి? నీ బిడ్డకే మనువు కుదరాలా, నీ నెత్తినే బోలెడు సారెత్తుకుపోవాలా, సాయానికి నన్ను రమ్మనాల", అన్నది ముసలవ్వ.

కొండ పైకి మెట్లు అలా సాగుతూనే ఉన్నాయి. కొండ దారిలో ఒక కానుగ చెట్టు క్రింద చల్లని నీడలో చిన్న మందిరం కనబడింది. లోపల స్వామికి దణ్ణం పెట్టుకుని బయటకు వచ్చారందరు.

గుడి ప్రక్కగా ఉన్న రాళ్ల గుట్టల మీద పడిన కానుగ కాయలు ఏరటం మొదలుపెట్టింది ముసలవ్వ.

"ఓయ్, ముసలవ్వ, ఏడ పడితే ఆడ ఎక్కుతుందావ్, ఆ రాళ్ల కింద పురుగూ పుట్రా కుడితే ఏటి సేస్తావ్, నీకు మందూ మాకెయ్యటానికి ఈడ ఏదీలేదు" అరిచింది ఒకతె.

"ఇదో సోగుదాన, నాకేటి మందక్కర్లా, కాసుగ గింజల అరగదీసి రాస్తే తేలు కుట్టినా నొప్పి పోతది, కాసుక్కాయలు కనబడితే ఏరతన్నా. నా సిన్నతనాన అడివిలో సంతాకు కొయ్యటానికి పోనప్పుడు తేలు కుడితే, ప్రక్కనే పడున్న కాసుగ గింజల అరగదీసి రాసుకున్నా, అదే మందు" అన్నది ముసలవ్వ.

కారంజ (కాసుగ) నరసింహ స్వామి

పడుతుండవ్, నే నెత్తి నెట్టుకొచ్చి పైన సామి దేవళం దగ్గర ఇస్తా, ఇటియమ్మా అన్నది". ఆ ఆండాళ్లు సంచలందించబోయి అయ్యవారి వంక సందేహంగా చూసింది. అయ్యవారు చిరునవ్వుతో, "మహోగ్నినే చెంచులక్ష్మి అయ్యి, నరసింహ స్వామిని చేరుకుంది. ఫర్వాలేదు, ఈ చెంచు స్త్రీలు పూజా సామాగ్రి పట్టుకుంటే ఆచారానికి దోషమేమీ ఉండదు" అన్నారు. ఆ ఆడవాళ్లు ఆ సంచులు మోస్తూ పైకి ఎక్కుతుంటే ఆండాళ్లు కొంత తేలికపడింది.

"అయ్యోరు, సామి కథ సెపుతూ ఎక్కరాదే" అన్నది ముసలవ్వ. ఆ ఆండాళ్లు అయాసపడుతూ ఎక్కుతున్న అయ్యవారిని కొంటేగా చూస్తూ, "కూర్చుని రాత్రుళ్లంతా పురాణం చెప్పటం కాదు, కొండ ఎక్కుతూ ఇప్పుడు పురాణం చెప్పండి, చూద్దాం" అన్నది. అయ్యవారు ఎగశ్వాసతోనే, గట్టిగా నవ్వి పాడడం మొదలు పెట్టారు.

"వినరయ్య నరసింహ విజయం జనులాల
అనిశము సంపదలు నాయువు నొసగును

"ఏది సెప్పినా అన్నీ తెలిసినట్టు సెపుతావే"?

"ఇదో సోగుదాన, నేను చెంచును, ఈ అడివిలో పుట్టినాను, పెరిగినాను. అడివంతా తెలుసు. సామి మాకు అడివిలో అన్నీ ఇచ్చినాడు. తిండికిచ్చినాడు, మందుకీ ఇచ్చినాడు. కాసుగ సెట్టు ఆకులతో దురద రోగం తగ్గుద్ది, కాయలతో పుండు తగ్గుద్ది, తేలు కుడితే విషం తగ్గుద్ది. కాసుగు సెట్టుంటే రోగాలకి మందుంటాది, సామి ఉంటే మనసుకు మందుంటాది. తెల్సుకో. పెద్దన్నా, ఈ సోగుదానితో వాదెందుక్కానీ, గోయింద కొట్టు" అన్నది ముసలవ్వ.

"కాసుగ సెట్టు నరసింహో, గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

మళ్ళీ మెట్ల మార్గం చేరి పైకి ఎక్కటం మొదలు పెట్టారు అందరూ. తెల్లని పంచె కట్టు, ఆ పైన కుంభాకారపు ఉదర భారం, ఆ పైన తిరునామంతో ఒక అయ్యవారు "మహోగ్ని భీకరాకారం .." అంటూ నరసింహ స్తోత్రం చెయ్యబోతూ, అయాసం ఎక్కువయ్యి, ఎగశ్వాసతో ఇబ్బంది పడుతూ నెమ్మదిగా ఎక్కుతున్నారు. వారి వెనుక, వారి ఆండాళ్లు పూజా సామాగ్రి సంచులు మోసుకుంటూ ఇంకా భారీగా ప్రాయాసపడుతూ ఎక్కుతున్నారు. వడివడిగా ఎక్కుతున్న ఈ శ్రామిక స్త్రీలు వారిని దాటుకుని పైకి ఎక్కుబోతుండంగా, ముసలవ్వ ఆ ఆండాళ్లతో, "మాయమ్మ, అంతేటి సంచులు సేతులతో మోస్తూ అంతేటి కాకు

....."

అలా పాడుతూ ఎక్కుతున్నారు. ఇంతలో, రెండు పెద్ద, పెద్ద పర్వత శ్రేణుల మధ్య నున్న జలపాతం కనబడింది. అయ్యవారు "అదిగో భవనాశి నది" అంటూ, పెరిగిన ఉత్సాహంతో, హెచ్చిన ఎగశ్వాసతో ఎక్కటం మొదలుపెట్టారు.

"అయ్యోరూ, ఈ ఏటికి పేరు సెప్పారే, అర్థం సెప్పరూ", అడిగింది ముసలవ్వ.

"భవము అంటే పుట్టుక, ఈ పుట్టకలోని పాపాలను నశింప చేసి, స్వామి సాన్నిధ్యమునకు తీసుకు వెళ్లేది ఈ భవనాశినీ నది. నరసింహ స్వామి హిరణ్యకశిపుడిని సంహరించిన తరువాత, ఉగ్రనరసింహుడిని శాంతింప చేయటానికి ఆకాశ గంగయే జలపాతముగా దిగి వచ్చింది. అదిగో అటు గరుడాద్రి, ఇటు వేదాద్రి పర్వత శ్రేణుల సంధిలోనుండి పడుతున్నది. అదిగో ఆ పైన అహోబిలం ఉగ్ర నరసింహ స్వామి ఆలయం!", అన్నారు అయ్యవారు.

"అయ్యోరు, అసలు ఈ సంధి ఏటో, అసలు ఓబులేశు సామి కథేటి? అర్థమేటి?" అడిగింది ముసలవ్వ.

"భవనాశినిలో స్నానం చేసి కథ చెప్పుకుందాము" అన్నారు అయ్యవారు. ఆ ఆడవాళ్ల గుంపు పెద్దన్నతో కలిసి హాయిగా ఆ జలపాతంలో నిలబడి స్నానం చేసారు. పైకి వస్తున్న కొందరు భక్తులు "అమ్మో!, నీళ్లు ఇంత చల్లగా ఉన్నాయేమిటి?" అనుకుంటూ, అరచేతితో తీర్థం పట్టినట్టు, పట్టి, మూడు సార్లు తలపై పోసుకుని ముందుకు సాగారు. అయ్యవారూ, ఆండాళ్లు చలి వణుకులతోనే మంత్రోచ్ఛారణ చేసుకుంటూ స్నానం చేశారు. ఈ శ్రామిక వర్గానికి మాత్రం చలి తెలవలేదు. తలలు భవనాశిని జలపాతం క్రింద పెట్టి తన్మయత్వంతో తడిచారు. ఆడవాళ్లు చీరలు అడ్డంగా పట్టుకుని తడి బట్టలు తీసి పోడి బట్టలు మార్చుకుని మెట్లమీద కూర్చుంటే, అయ్యవారు పై మెట్లమీద కూర్చుని పురాణం మొదలుపెట్టారు.

"ఒకసారి విష్ణువు లక్ష్మీ దేవితో ఏకాంతములో ఉండగా, సనక సనందులు అనే మహర్షులు స్వామిని చూడడానికి వచ్చారు. వారిని జయ విజయులు అనే ద్వారపాలకులు అడ్డగించారు. ఆ మహర్షులకి కోపం వచ్చి జయ విజయులని రాక్షసులుగా పుట్టమని శపించారు"

"సామి అమ్మోరుతో ఉంటే, కాపలా కాసేటోళ్లు ఆళ్ల పని ఆళ్లు సేసారు, తప్పేటి? ఎప్పుడడితే ఆడు నేను సన్నాసిని, నాకు అన్నీ తెలుసంటూ ఇంటోకి తోసుకుపోతుంటే కాపలా కాసేటోళ్లు అడ్డు పడొద్దా? మనం కాపలా పనికి కుదిరితే యెళ్లనిస్తామా?" అన్నది ఒకతె.

"పెద్దపెద్దోళ్ల దగ్గర కొలువు సేసేటప్పుడు భద్రముండాల, మెలుకువుండాల. వచ్చినోళ్లూ సదూకున్న సాములే గండా, ఆళ్లతో సరిగా మాటాడి కూకోపెట్టాలి, అంతేగానీ తరుముతారా?" అన్నది ఇంకొకతె.

వాదులాట పెరగబోయింది. "ఊకే గోల సేస్తరు, అయ్యోరు కథ సెప్తుంటే, యిసుకోరాదే?" అంటూ ఖస్సు మన్నాడు పెద్దన్న.

"అయ్యోరూ, కాపలా కాసేటోళ్లు సేసిన పని వోపో కాదో అగుపడటలే, సరిగా సెప్పు" అన్నది ముసలవ్వ.

"సరైన ప్రశ్న. జీవితములో ఏది ఒప్పో, ఏది తప్పో తెలియని సంధి కాలములో, పగలనక రేయనక, లోపల పరిష్కరించాలా బయట పరిష్కరించాలా అంటూ తాత్పారం చేయక, సందేహించక, అవసరమైతే మనిషే మృగమై సన్మార్గానికి దారి చూపించే కథే నరసింహ స్వామి కథ.

ఉగ్ర స్తంభం

హిరణ్యము అంటే బంగారం. అక్ష అంటే ఇంద్రియము. మిలమిలలాడుతూ కనిపించే ప్రతి వస్తువునూ చూచినప్పుడల్లా, అవి కావాలి, ఇవి కావాలనే కోరికలతో అలజడి సృష్టించేవాడే హిరణ్యాక్షుడు. ఏ వస్తువునైనా చూచినా, తాకినా, వినినా, రుచి వాసనలతో ప్రబలే కోరికలని సంహరించటమే వరాహోపతారము. అలాగే, కశిపు అంటే వస్త్రం. మిల మిలలాడే బంగారపు వస్త్రము వంటి అహాన్ని తొడుగుకున్నప్పుడు, కోరరాని కోర్కెలతో అహాన్ని పెంచుకుంటున్నప్పుడు, సర్వాంతర్యామి ఆ అహాన్ని సంహరించటమే నరసింహవతార కథ. ఈ అహం మనందరిలోనూ ఉంటుంది, బ్రహ్మమూ మనందరిలోనూ ఉంటుంది. మనలోని బ్రహ్మము అహాన్ని సంహరించటమే నరసింహోపాసన. అంటే, మనము కోరికలు తీర్చుకోవటం కోసం జీవకోటిని పెట్టే హింసకు సింహమై, కోరికలను అదుపులో పెట్టుకోవాలనమాట" అంటూ ఇంకా ఏదో చెప్పబోయారు అయ్యవారు.

"ఇసుమంత అగుపడ్డది, అసలు కథ సెప్పరాదే అయ్యారు?" అన్నది మరొకతె.

అయ్యవారు, గట్టిగా ఉపిరి పీల్చుకుని, "అదిగో, ఆ కనబడుతున్నదే, నిట్ట నిలువుగా కొండ, అదే ఉగ్ర స్తంభం, ఆ పైన ఉక్కు స్తంభం ఉన్నది. విష్ణువు సర్వాంతర్యామి అని ప్రహ్లాదుడి అన్నప్పుడు, హిరణ్యకశిపుడు ఆ ఉగ్ర స్తంభం పైన ఉన్న ఉక్కు స్తంభాన్ని చూపించి, "స్తంభే న దృశ్యతి" అంటే, ఎక్కడ? ఆ విష్ణువు స్తంభంలో కనబడటం లేదు అంటాడు. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు "స్తంభేన దృశ్యతి" అంటే నాకు స్తంభంలోనే కనపడుతున్నాడు అని అంటాడు. అప్పుడు ఉగ్ర నరసింహస్వామి, ఆ ఉక్కు స్తంభంలోనుంచి వచ్చి హిరణ్యకశిపుడుని, అదిగో, ఆ

పైన ఉన్న బిలం, అంటే గుహ. ఆ బిలానికి లోపలా బయటా కాని గడప మీద కూర్చుని హిరణ్యకశిపుడుని సంహరించాడు. అప్పుడు, దేవతలు అశ్వర్యంతో "అహో బలం", అనగా, ఆశ్వర్యంతో అహో, స్వామికి ఎంత బలం అన్నారు. అందుకనే ఈ క్షేత్రం పేరు "అహో బలం" అయ్యింది. ఉగ్రనరసింహస్వామి ఆ బిలంలో ఉన్నాడు కావున, అహోబిలం అని అయ్యింది".

"సామి వచ్చిన ఆ ఉక్కు కంభానికి దండమెట్టుకుని వత్తా" అంటూ లేచింది ముసలవ్వ.

అయ్యవారు ఆశ్వర్యంగా ఆ కొండ వంకా, ముసలవ్వ వంకా చూసి, "ఉగ్ర స్తంభం పైన ఉన్న ఉక్కు స్తంభానికి నమస్కరించితే, కోరికలన్నీ తీరుతాయి అని అంటారు. కానీ, స్వామిని కోరేవాళ్లకి మాత్రమే పై దాకా వెళ్లే శక్తి ఉంటుందేమో!"

"అయ్యోరూ, నాకు ఈడు రాక మునుపే కొండల పైకి మేకల్ని తోల్కపోయేదాన్ని. కొండలకావల నా నల్ల మేక జంటిగా ఈనితే, రెండు మేక పిల్లలని మెడ మీదేస్తుని కొండలు దాటి వచ్చా. సామి నాకిచ్చేటి బలం ఎప్పుడో ఇచ్చినాడు. నాకు కోరికలేటి, అయ్యోరూ, నువ్వే సల్లగుండాల, అమ్మోరు సల్లగుండలా. మీ పిల్లగాండ్లు సల్లగుండి, ఈలానే అందరికీ సామి కథ సెప్పాల". అంటూ ఉగ్ర స్తంభం ఎక్కటానికి వెళ్లే దారికి అడ్డంగా ఉన్న ఒక బండరాయి పైకి ఎక్కటం మొదలుపెట్టింది

"జైలునుండీ ఇప్పుడే వచ్చినావు కూసోమంటే కూసోలా. సామిని సూడాలని గోలెట్టింది. ఈడదాకా వస్తే, ఇప్పుడు ఉగ్ర కంభం మీదకి యెగబాకుతానంటాది. ఆగు మేమూ వస్తాం" అంటూ బయలదేరారందరూ. జైలు మాట వినపడగానే ఆండాళ్లు జంకింది. అయినా, ఆ పైన ఉక్కు స్తంభం మీద పూజ చెయ్యటానికి ఒక చిన్న కుంకుమ పొట్లం, కొన్ని పూలు, గబ గబా సంచిలో నుంచి తీసి ఆ ముసలవ్వకి అందించింది ఆండాళ్లు .

ముసలవ్వ పైకెక్కుతూనే, "అయ్యోరూ, గోయింద కొట్టరాదే" అంటూ కేక వెసింది.

"గరుడాద్రి వాసా, గోవిందా గోవిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

ఉగ్ర స్తంభం పైకి వెళ్లే దారి

"ప్రహ్లాద వరదా, గోవిందా గోవిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

"లక్ష్మీన్నసింహా, గోవిందా గోవిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

ఉగ్ర స్తంభం పైకి వెళ్లే దారి. దారంటే దారి కాదు. ఏటవాలూగా ఉంది. ఒక దరి లోయ, మరొక దరి నిటారు కొండ చరియ. వాడిగా, పదునుగా కోసుకుపోయే రాళ్ల దారికి, అడ్డంగా నిలువెత్తు బండ రాళ్లు. ఊతం పట్టుకుని ఎక్కబోతే, కదిలి ఊడివచ్చే రాయ ఒకటి, కాలు కింద జారుడు రాయలు కొన్ని, కొండ చరియ నుండి పొడుచుకు వస్తున్న ములుకు రాళ్లు మరికొన్ని. కొన్ని చోట్ల అడుగు పడితే జారిపోయే సూది మొన కల్లు రాళ్ల గుట్టలు. అయినా వాదులాటలు మానకుండా, గోల గోలగా, హుషారుగా పెద్దన్న నాయకత్వంలో ఎక్కుతున్నారు అందరూ.

ఎదురుగా ఒక పట్నం కుర్రాళ్ల గుంపు జాగ్రత్తగా పైకి ఎక్కుతున్నారు. కుర్రాళ్లు అక్కడక్కడా ఆగి, బండ రాళ్ల మీద ఫోజులు పెడుతూ, సెల్ఫీలు కొట్టుకుంటున్నారు. వాళ్లని దాటుకుంటూ ఎక్కబోయింది ఈ ఆడవాళ్ల గుంపు. ఉన్నట్టుండి ముసలవ్వ గట్టిగా గావు కేక పెట్టి ఒక కుర్రవాడిని చెట్టు ప్రక్కకి గట్టిగా తోసి, తను కూడా ఒక బండ రాయి క్రింద నక్కి కూర్చుంది. కొండ చరియ పైనుండి రెండు బండ రాళ్లు ఒక క్షణం క్రితం వీళ్ళు నుంచున్న బండ రాయి మీద పడి ముక్కలై, క్రింద లోయలోకి డొల్లుకుంటూ పోయాయి.

ఆ కుర్రవాడు తేరుకోలేదు. క్రింద బండరాయి మీద పడ్డ నొప్పితో మెలికలు తిరుగుతున్నాడు. "కుర్రాడికి పిరలు పగిలిపోనాయి" అంటూ కిసుక్కుమన్నది ఒకతె. ద్రౌపది నవ్వుతే సుయోధనుడికి వచ్చినంత కోపం వచ్చిందా కుర్రాడికి. అవమానానికి గాట్టిగా ఘర్జించి, తిట్లతో కూడిన నాలుగు దైలాగులు చెప్పబోయి, క్రింద పడిన నొప్పితో నాలుగు కాళ్ల మీద లేస్తూ సన్నగా మ్యాప్ అంటూ మూల్గాడు.

"బిడ్డకి దెబ్బ తగిలితే, ఆసికాలా" అంటూ ఖసురుకుంది ముసలవ్వ. నెమ్మదిగా ఆ కుర్రాడిని లేప బోయింది. ఇంతలో మిగతా కుర్రవాళ్లు అక్కడికి వచ్చి, "దెబ్బ తగిలితే తగిలింది, నువ్వు వాడిని ప్రక్కకి తొయ్యకపోతే తల పగిలి, బతికేవాడు కాదు" అంటూ ముసలవ్వ చేతులు పట్టుకున్నారు. ఇంతలో ఒకడు, "మేము ట్రెక్కింగ్ అని ప్లాన్ చేసుకుని, మంచి బూట్లు కొనుక్కుని, ఎక్కటానికి సరంజామాతో వచ్చాం. మీరేమో చెప్పులు కూడా లేకుండా చీరలు ఎగగట్టుకుని ఎక్కుతున్నారు!" అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఉగ్ర స్తంభం కొప్పురం పైకి చేరుకున్నారు అందరూ. ఆ పది మంది మాత్రమే ఇరుక్కుంటే పట్టే కొండ కొన. హోరున చలి గాలి. ఉన్నట్టుండి, ఉవ్వెత్తున తెరలు తెరలుగా కొడుతున్న గాలి దెబ్బలు. పైకి వచ్చిన ఆ చిన్న దారి తప్పితే చుట్టూ, కను చూపు మేర పచ్చని చెట్లు కప్పివేసిన లోయలు. ఇంతలో ఒక గరుడ పక్షి వీళ్ల పైన ఐదడుగుల ఎత్తులో చక్కర్లు కొడుతో ఆశ్చర్యంగా చూసి వెళ్లింది.

క్రింద లోయలను చూపుతూ పెద్దన్న, "ఈడనే అన్నమాట, సామి ఇరణ్యకశిపుడితో కోట్లాడి, ఆడికి కాలు అడ్డుపెట్టి పడేసి, ఆడు పడిపోకుండా జుట్టట్టుకుంటే, కింద లోయలోకి తోస్తాడని అల్లాపోయాడు" అన్నాడు.

"ఉక్కు కంభం ఏది?" అన్నది ముసలవ్వ.

"ఇదో, ఈ పరి దిగూకి సున్నంతో గీత పెట్టారు. ఈ బండ రాళ్ల మీద నుండి దిగాలేమో" అంటూ చూపింది ఒకతె.

"ఇదో ముసిల్లవ్వా, ఈడ దాక ఎక్కినావ్, ఇక సాల్లే, ఇంకేదకి దిగుతావు." అన్నది ఇంకొకతె.

"ఇదో, పొట్టిదానా, నే మనువాడిన తరువాత, నా మగడు తాడు నా నడుము కట్టి పట్టుకుంటే, యేలాడుతూ కొండ దరికి పట్టిన తేనె తుట్టుకు దిగి, తేనె తుట్టు ముక్కలు బుట్టలో యేసుకిని పైకి తెచ్చేదాన్ని. ఈడనూ దిగగలను, సామి నాకు ధైర్యం ఇచ్చినాడు, నాకేటి భయం" అన్నది ముసల్లవ్వ. ఒక్కరు మాత్రమే పట్టే ఆ దారిలో బండ రాళ్ల మీద నుండి జారుకుంటూ, హోరు గాలి తోపుళ్లకు రాళ్లని కరుచుకుంటూ సాగింది ముసల్లవ్వ. పెద్దన్న వెనక తోడువస్తే ఉక్కు స్తంభం చేరుకుంది. కాలు ఒక నూలు పోగు వాసి జారి నా పాతాళాన్ని తలపించే లోయలోకి పడటం ఖాయం. అయినాసరే ఉక్కు స్తంభం చుట్టూ మూడు సార్లు ప్రదక్షిణ చేసింది. క్రింద ఆండాళ్లు ఇచ్చిన కుంకుమ పొట్లం, పూలూ, కొంగు ముడిలోనుండి తీసి ఉక్కు స్తంభానికి పూజ చేసింది.

"జైలు నుండి రాటం రాటం ఓబులేసు సామిని సూడాలని గోల గోల సేసినావ్. ఈడ దాక ఎక్కినావు. ఇంకేటన్నా కోరికలున్నాయా" అన్నాడు పెద్దన్న.

"పెద్దన్నా, సామి నన్ను ఈడ దాకా తీసుకొచ్చినాడు. నే తొలీగా కడుపుతా ఉన్నప్పుడు, నా మొగుడు నా కోసం పుట్ట తేనె అట్టుకుని వచ్చేప్పుడు, ఇనపరాయి కోసం రెడ్డి మనుసులు సుంకాలమ్మ గుడి ఇరగొడుతాంటే అడ్డుపడ్డాడు. ఆ కొట్లాటలో ఆడు గొడ్డలితో ఫాక్షనోళని ఇద్దరిని నరికితే, ఆళ్లు నా మొగుడిని కొట్టేసారు. నా బిడ్డడిని ఒక్కడాన్నే సాకా. ఫాక్షనోళ్లు నా మీద కచ్చ కట్టి గుడిన తగలెట్టారు, ఎన్నో తగాదాలు సేసారు. అయినా ఏడో తరగతి దాకా నా కొడుక్కి సదూ సెప్పించితే, ఆడు మిలట్రీలో జేరాడు. నా బతుక్కి సత్తువ సామి ఎప్పుడో ఇచ్చేశాడు. ఇంక నాకేటి వద్దు. నీకే మంచి కోడలు రావాలా, నీకు కడుపునిండా మూడు పొద్దులా బువ్వ పెట్టాల. గోయింద కొట్టు" అన్నది సాకా. ఫాక్షనోళ్లు నా మీద కచ్చ కట్టి గుడిన తగలెట్టారు, ఎన్నో తగాదాలు సేసారు. అయినా ఏడో తరగతి దాకా నా కొడుక్కి సదూ సెప్పించితే, ఆడు మిలట్రీలో జేరాడు. నా బతుక్కి సత్తువ సామి ఎప్పుడో ఇచ్చేశాడు. ఇంక నాకేటి వద్దు. నీకే మంచి కోడలు రావాలా, నీకు కడుపునిండా మూడు పొద్దులా బువ్వ పెట్టాల. గోయింద కొట్టు" అన్నది.

"వీర సరసింహా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయింద"

ముసల్లవ్వ కాసేపు అక్కడే ఉక్కు స్తంభాన్ని అంటి పెట్టుకుని కూర్చుంది. తనలో తనే ఏదో మాట్లాడుకుంది. కంటి తడిని కొంగుతో తుడుచుకుంది. నెమ్మదిగా కొండ కొన పైకి చేరుకుని మిగతా ఆడవాళ్లతో కలిసి, ఉగ్ర స్తంభం దిగటం మొదలుపెట్టారు.

అందరూ మళ్లీ వాదులాడుకుంటూ గోల గోలగా భవనాశి జలపాతం దగ్గరకు చేరుకున్నారు. మళ్లీ అటు వైపు పైకి మెట్లు ఎక్కి ఎగువ అహోబిలం గుహాలయం చేరుకున్నారు. ఎవరో రాజకీయ నాయకుడు, ఎలచ్చన్నయినాయి, ఇంకా పెద్ద పదవి కోరుకోవటానికి డోలీ ఎక్కి వచ్చాడట. వాళ్ల మందీ మార్పలంతో హడావుడిగా ఉన్నది. వాళ్లని దాటుకుని గుహాలయంలోకి వెళ్లారు. ముసల్లవ్వ వడి వడిగా ముందుకు సాగింది. గుహ గడప దగ్గర రాజకీయ నాయకుడి సెక్యూరిటీ వాళ్లు ఇద్దరు ముసల్లవ్వను భుజం పట్టుకు తోస్తే, క్రింద పడింది, "ఏయ్, ముసిల్దానా, యేడకి తోసుకుపోతావ్? లోపల మంత్రిగారు అభిషేకం చేయించుతున్నారు, ఈ గడపకి ఇవతలే దండం పెట్టుకు ఫో, కోరికలేమన్నా ఉంటే ఇక్కడే చెప్పుకో, ఫో, ఇంకో ఆడుగేసావో కేసు పెట్టి జైలులో తోస్తా" అంటూ అరిచాడు ఒకడు.

ముసలవ్వ ఉవ్వెత్తున లేచింది. కళ్లతో రక్తం చిమ్మింది. "ఎవుడురా నే సామి కాడికొస్తే అడ్డు సెప్పేది? ఏటి జైలా? నా కొడుకు మిలట్రీ, ఆడు దేశానికి కాపలాకు పోతే, నిండుమనిషి నా కోడలుతో ఉంటిని. సుంకాలమ్మ గుడి కూల్చినప్పుడు నా మొగుడును కొట్టేసిన రెడ్డి కచ్చతో, బిడ్డ పుట్టగూడదని, నా కోడల్ని భంగపర్చటానికి ఆడి కొడుకునూ, ఫాక్షన్ రౌడీలని పంపినప్పుడు, ఫాక్షనోడి కొడుకుని గడప మీదే పుల్లల కొట్టే గొడ్డలితో కొట్టేసి, నా కోడల్ని, బిడ్డనీ కాపాడా. పద్దాసుగేళ్లు జైలులో ఉండి రాటం రాటమే సామి దగ్గరికి వస్తాని. ఎవుడురా నాకు అడ్డమొచ్చేది? నాకు జైలంటే భయమేటి? సామి ఇరణ్యకశిపుడిని ఈ గడప మీద వట్టి సేతులతో సంపినాడు, అడ్డమొస్తే నిన్ను కూడా ఈ గడప మీదే సంపుతా. ఫాక్షనోడి రగతంతో తడిసిన సేతులియ్యి, నూస్తావరా ఈటి దెబ్బ? నాకు కోరికలేటి, సామి కడుపుతూండ నా కోడల్ని కాపాడే ఉద్రేకం నాకెప్పుడో ఇచ్చేసినాడు" అంటూ పూనకం పట్టినట్టు ఊగిపోతూ, ఒక సెక్యూరిటీ వాడిని గట్టిగా తోసింది.

ఉగ్ర నరసింహ స్వామి

ముసలవ్వ రౌద్రం, స్వామి రౌద్రం రెండూ కనబడ్డాయి.

అలయం బయటకి వచ్చినా ముసలవ్వ పూనకంతో ఊగిపోతున్నది.

ఈ అల్లరికి, అరుపులకీ, లోపల పూజ చేస్తున్న అర్చకుడు వచ్చాడు. "అయ్యా, ఈమె చెంచు స్త్రీ. చెంచులక్షి అమ్మవారు వీరి ఆడపడుచు. వీరికి అహోబిలం ఆలయ ప్రవేశం ఎప్పుడూ ఉంటుంది. వారిని కాదంటే అందరికీ అనర్థం" అని సర్ది చెప్పి లోపలికి తీసుకు వెళ్లాడు.

అలయం లోపల నుండి మంత్రి గారు పళ్లు బిగబట్టి గమనిస్తున్నాడు. ముసలవ్వ పూనకంతో ఊగిపోతూ స్వామి విగ్రహం ముందు కెళ్లి, "పెద్దన్నా, గోయింద కొట్టు" అని అరిచింది.

"పదును గోళ్ల వాడా, గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

"కోర దవడలోడా. గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

"ఉగ్ర నరసింహ, గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

అర్చకులవారు హారతి కర్పారం వెలుగులో

"ఇరణ్యకశిపుడి పేగులు తీసి సంపిన తరవాత సామి ఊగి పోయినట్టు ఊగుతావేటి? సామి కోపం తగ్గించటానికి లచ్చిమీ దేవి చెంచులచ్చిమిగా వచ్చింది. నీకెవడొస్తాడూ? సాలు, సాలులే తగ్గు, అదో చెంచులచ్చిమి, మన కుల దేవత దేవళం" అన్నది ఒకతె. అందరూ చెంచులక్షి గుడిలో తమ ఆడపడుచుని చూసుకుని ఇంకో కొండదారి పట్టారు.

భవనాశిని తుంపరలలో తడుస్తూ, నది ప్రక్కనున్న ఇరుకు దారిలో నుండి క్రోధ నరసింహస్వామి గుహాలయం చేరుకుని, దర్శనం చేసుకుని కొండ దిగుతున్నారు అందరూ. ముసలవ్వకి పూనకం ఇంకా తగ్గలేదు. "ఇంకా ఊగుతావేటి? ముసిల్దానివి ఇంకా ఇంత కోపం ఏటి?" అన్నది ఒకతె.

"సామి సెప్పింది, కోపం రావాల్సినప్పుడు కోపం తెచ్చుకోవాలే యెరిదానా, పెద్దన్నా గోయింద కొట్టు" అని కేక వేసింది ముసలవ్వ.

"క్రోధ నరసింహ గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

"వరాహ నరసింహ గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

"ఓబులేశా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయింద"

కొండ అంచుని ఆనుకుని ఒకరి వెనక ఒకరు మాత్రమే నడిచే బండరాళ్ల దారి పట్టారు. ఒక వైపు నిట్ట నిలువు కొండ. రెండవ వైపు అగాధం. చీమల భారులు లాగా సాగుతున్నారు. కొండ చరియ మీద నుండి ఒక జలపాతం ఈ రాళ్లదారి మీద పడుతున్నది. "హమ్మో! దాటుకుని వెళ్లాలంటే కాళ్లు జారి క్రింద పడతాం, ఎసక్కి పోదాం" అన్నది ఒకతె. "ఓసోస్, ఈ మాత్రం దాటలేమా? అందరూ ఒకరి సేతులు ఒకరు పట్టుకుంటే అందరికీ ఊతం ఉంటది" అంటూ దాటించారు, ముసలవ్వ పెద్దన్నా కలసి. మరి కొంత దూరం నడిచేటప్పటికి గరుడాద్రి వేదాద్రి పర్వత శ్రేణులుగా చీలే మధ్యలో, ఒక సువిశాలమైన రాతి పలకను చేరుకున్నారు. ఆ పలక రాతి మీద లక్షలకొలది గుండ్రటి అక్షరాలు, దిద్దుతున్నట్లుగా చెక్కబడి ఉన్నాయి. పైనుంచి ఒక జలపాతం, నీరు ఒక మడుగులోకి చేరి ఎర్రబడుతోంది. ఆ వెనుక జ్వాలా నరసింహ గుహాలయం.

క్రోధ (వరాహ) నరసింహ స్వామి

"ఇదే పెహ్లాదుడి బడి. సెండామార్కులు బండరాతి మీద అచ్చురాలు దిద్దించినాడు. ఈ రెండు కొండల మజ్జిగ ఉండేది ఇరణ్యకశిపుడి మిద్దె. ఇదో మిద్దెకి గడప, సామి ఇరణ్యకశిపుడిని ఉగ్గ కంభం మీద కొట్టేసినాక, ఈడకి ఈడుసుకొచ్చాడు. సామి వేడి వేడి ఊపిర్లతో బుసకొడుతూ ఊగాడు. కళ్లలోనుండి నిప్పులు పడ్డాయి. అందుకే జోలా నరసింహ సామి. దవడలు గిట గిట ఊగినాయి, పెదాలు పెట పెట లాడాయి, పళ్లు పట పటలాడాయి. ఎగువ బొత్తె కాడ సామి ఇరణ్యకశిపుడి పేగులు పీకి సంపేసినాక, ఈడ కొచ్చి రగతం సేతులు ఈ మడుగులోనే కడుక్కున్నాడు. ఇరణ్యకశిపుడి రగతంతో తడిసిన నీళ్లు గందా, అందుకే ఈ మడుగులో నీళ్లు యెర్రగుంటాయి" అంటూ ఎర్రమడుగుని చూపించాడు పెద్దన్న.

ప్రహ్లాదుడి బడి అని చెప్పబడే

పెద్ద బండరాతి పలక

అందరూ జ్వాలా నరసింహ స్వామి గుహాలయంలో దండం పెట్టుకుని బయట పడ్డారు. ప్రహ్లాదుడు అక్షరాలు దిద్దిన పలక మీద నుండి వస్తున్నారు. ఉన్నట్లుండి ఒకతె, తమతో వచ్చిన ఇంకొకతెతో "ఇదో బీబీ, మా సామి దుండగీడుని ఎట్లా సంపినాడో సూసినావా" అన్నది ఇంకొకతె.

చండామార్కులవారు ప్రహ్లాదుడితో

చెక్కించిన అక్షరాలు

"బాగా సెప్పినావు. బీబీ, నీ బిడ్డ సల్లగుండూలా, పెహ్లాదుడికి మల్లే బాగా సదూకోవాల. ఈ పరి సువ్వు గోయింద కొట్టరాదే" అన్నది.

"జోలా నరసింగ్ బాబా కీ జై" అన్నది బీబి

"జోలా నరసింహ గోయిందా గోయిందా" అన్నారు అందరూ.

ఎర్రగుంటలోని నీళ్లు కొంచెం తలపైకి జల్లుకుని ముందుకు సాగుతూ దగ్గరలోని ఒక ప్రశాంతత వనంలోకి ప్రవేశించారు. కొండ గోగులు విరగ వూచి వున్నాయి. ఎదురుగా ఇంకొక దేవాలయం కనిపించింది. ముసలవ్వు కొంగులోకి కొండగోగు పూలు కొయ్యటం మొదలుపెట్టింది. "ముసలవ్వా, నీకు పూల మీద మనసడ్డాది, నీకు కొత్త కొరికలేటున్నాయి?" అంటూ పరాచికమాడబోయింది ఒకతె.

నరసింహ
స్వామి
హిరణ్యకశి
పుడిని
సంహరిం
చిన

జ్వాలా నరసింహ స్వామి

తరువాత, లక్ష్మీ దేవి చెంచులక్ష్మి రూపంలో వచ్చి ఆయనను శాంత పరిచింది. అప్పుడు స్వామి ప్రేమతో చెంచులక్ష్మీ దేవిని తన వళ్లో కూర్చోపెట్టుకుంటాడు. "మా" అంటే లక్ష్మీ దేవి, "లోల" అంటే అమితమైన ప్రేమ. అందుకే ఇక్కడ స్వామిని "మాలోల లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి" అంటారు", అన్నాడు అర్చకుడు.

ముసలవ్వ తను కోసుకొచ్చిన కొండగోగు పూలతో చెంచులక్ష్మి నీ, స్వామిని అలంకరించింది. "అయ్యోరూ, అంత పెద్ద పేరు, నువ్వయితే సరిగా సెపుతావ్, గోయింద కొట్టు" అన్నది.

"ఈ రోజు స్వాతి నక్షత్రం శుభ దినం. స్వాతి నాడు అమ్మవారికీ, స్వామికి పూజ చేశారు, మీ అందరికీ శుభం", అన్నారు అర్చకులు.

"మాలోల నరసింహ గోవిందా గోవింద"

"గోయిందా గోయిందా"

"ఒసే, బుగ్గీ, ఈ పూలు సామికే, రోజూ మొగుడితో కొట్టాడుతుంటావ్, నివ్వే తల నిండా పూలెట్టుకు పోరాదే నీ మొగుడు దగ్గరకి, అప్పుడు ఆడు నిన్ను అక్కున తీసుకుంటాడు, అప్పుడుగానీ నీ కడుపు పండుతాది, అప్పుడు మేమందరూ నీకు సీమంతం సెయ్యాల. అదేనే నే కోరేది" అన్నది ముసలవ్వ. బుగ్గి బుగ్గలు ఎర్రబడ్డాయి.

దేవళంలో ప్రవేశించారు. "ఈడ సామి కథేటి అయ్యోరు" అంటూ గుడిలోని అర్చకడుని ముసలవ్వ అడిగింది.

మాలోల నరసింహ స్వామి

ఇంకొక కొండదారి పట్టుకున్నారు అందరూ. సూర్యుడు నడి నెత్తిమీద ఉన్నా, దట్టమైన అడవిలో చెట్ల క్రింద నడుస్తున్న వాళ్లను ఇబ్బంది పెట్టలేకపోతున్నాడేమో, అందరూ గోల గోలగా మాట్లాడుకుంటూ, వాదులాడుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ, కొండల మధ్య నుండి ఆదిశేషుడి తోకలాగా మెలికలు తిరుగుతూ, వడి వడిగా ప్రవహిస్తున్న పావని నదిని అంటుకుని ఉన్న దారి మీద ముందుకు సాగుతున్నారు. ఉన్నట్లుండి దగ్గరగా కొమ్ము బూరలు, డప్పుల చప్పుడు వినబడ్డాయి. ప్రక్కన ఉన్న చెంచు గూడెంలోని వాళ్లందరూ, చెంచు భాషలో పాటలు పాడుకుంటూ, తలలమీద గంపలలోనూ, కుండలలోనూ ముడుపులు పెట్టుకుని చిందులువేసుకుంటూ వచ్చి వీళ్ల దారిలో కలిసారు. ఈ ఆడవాళ్లు కూడా చెంచుల భాషాలోని పాటలకు గొంతు కలిపి చిందులు వేస్తూ సాగుతూ ఇంకొక గుహాలయానికి చేరుకున్నారు. ఆ గుహాలయం ముందు చెంచుల సంభారాలు జరుగుతున్నాయి. చెంచులు కొమ్ము బూరలూడుతూ, డప్పులు కొడుతుంటే, చెంచితలు పాటలు పాడుతూ చిందులు వేస్తున్నారు. అర్ధచంద్రాకారం వరుసలో నిలబడి ఆడవారు అందరూ ఒకరి భుజాల మీద ఇంకొకరు చేతులు వేసుకుని నిలబడి, వేడుకగా, చాలా పాటలు పాడారు, చిందులు వేశారు.

ఇంతలో కొండ గాలి తిరిగింది. చెట్లన్నీ జోరుగా తలలు ఊపాయి. ప్రక్కనే ఉన్న వెదురు పొదలోనుండి గాలి ఆనంద భైరవి రాగం పలికింది. అర్ధచంద్రాకారములో నిలబడి చిందులు వేస్తున్న ఆడవాళ్లకి ఎదురుగా ఎక్కడి నుండో ఒక నెమలి వచ్చి వాలి, పురి విప్పి ఆడటం మొదలు పెట్టింది. వడి వడిగా నల్లని మబ్బులు కమ్ముకొన్నాయి.

ఉన్నట్లుండి ముసలవ్వ "మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా" అంటూ రాగం తీసింది. చెంచులందరికీ తెలిసిన పాటేమో, వాళ్లు వెంటనే "మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా" అంటూ వంత పాడుతూ, చిందేస్తుంటే, వాళ్ల అందెలు తాళం వేసాయి. మేఘాలు ఆది తాళంలో మృదంగనాదముతో, హర్షణ పుర్ణనలతో ప్రతిద్వనించాయి. స్వాతి వాస జల్లు పడటం మొదలయ్యింది. ముసలవ్వ పాట కొనసాగించింది.

మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా
తేనెటీగ సామిని కోరిక కోరినానని సెప్పమంది
మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా

సామికి పుట్ట తేనె తీసేటేళ
కొమ్ము కొమ్ముకూ పూలు కావాల పూల గుత్తులూ కావాలని
తేనెటీగ ఝుమ్ముంటూ సెవిలోన సేరి కోరినాది

మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా
సెట్టుకున్న పువ్వు సామిని కోరిక కోరినానని సెప్పమంది
మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మా

సామికి కొమ్ము మీది పూలు కోసేటేళ
సెట్టుకి సల్లని గాలి, సల్లని నీరు కావాలని

పావన (పాములేటి) నరసింహ స్వామి

సెట్టుకున్న పువ్వు నా బుగ్గలకు గిలిగింత పెట్టి కోరినాది

మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ
పాములేటి నీరు సామిని కోరిక కోరినానని సెప్పమంది
మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ

సామికి పాములేటిలో జలకము తెచ్చేటేళ
కొండ కోస మీద జడివాన కురువాల రంగుల విల్లు గుడి కట్టాలని
పాములేటి నీరు నా సేతులను తడిమి తడిమి కోరినాది

మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ
పాములేటి నీరు సామిని కోరిక కోరినానని సెప్పమంది
మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ

సామికి తేనే పూలూ నీరు తేవాలంటే
చెంచులను సామి కాయాలని, చెంచితల కడుపు పండాని
ఓబులేశునకు సేతులెత్తి దండమెట్టి కోరినామని

మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ
చెంచు కులముద్దరించాలని సామిని కోరినామని సెప్పమ్మ
మా ఇంటి పడుచు, చెంచు లచ్చమ్మ

ఇంకా ఎన్నో పాటలు పాడారు చిందులు వేసారు. ఆట పాటలు ముగిసే సమయానికి వాన వెలసి, గరుడాద్రి, వేదాద్రి కొండకోసల మీద హరివిల్లు గుడి కట్టింది.

గుహ ముందు నుంచుని "అల్లుడోరికి ముడుపులు తెచ్చినాం, మా ఆడబొట్టికి సారెలు తెచ్చినాం" అంటూ కేక వేస్తూ గుహాలయంలోకి ప్రవేశించబోయారు. నుదుట పెద్ద బొట్టుతో, కాషాయం లాల్చీ వేసుకుని, జుట్టు విరబోసుకుని, అర్భాటంగా గడ్డం సవరదీసుకుంటున్న పెద్ద మనిషి ఒకరు, "హదేవిటి, హెవరు పడితే వాళ్లు లోపలికి వెళ్లకూడదు, అపచారం" అంటూ ఇంకా ఏదో అనబోయాడు.

అప్పటిదాకా చిందులు వేసిన ముసలవ్వ, నుదుటి మీద చెమటని తుడుచుకుంటూ, "ఇదో పెద్దాయనా, నరసింహసామి ఇరణ్యకశిపుడిని ఇరిసినాక, తీవరంగా తుక తుక లాడుతుంటే దేవతలడిలిపోనారు. అప్పుడు మా ఆడుబిడ్డ చెంచులచిమి సామికి కోపం తగ్గించి ఈ బొట్టెలోనే కొలువైనాది. మా బిడ్డకి మా అల్లుడికి సాతి నాడు ముడుపులెట్టటం మా ఆచారం. ఇదో పెద్దాయనా, నువు తగ్గు తగ్గు. చెంచుదొరా ఈ మనిసి సంగతి నే నూసుకుంటా గాని, నువు లోనికి పోయి ముడుపులు సెల్లించు" అంటూ ఆ పెద్ద మనిషిని కళ్లతో గుచ్చుతూ నిలబడింది.

చెంచుల ఆచారం ప్రకారం పూజలు అయిన తరువాత అందరూ కలసి వేడుకగా సంబరాలు జరుపుకుంటూ అన్నీ పంచుకుని తిన్నారు.

చెంచుల సంబరాలు ముగించుకుని వెళ్లబోతున్నారు. ముసల్లవ్వ చెంచు దొరతో, "గోయింద కొట్టరాదే" అన్నది.

"పాములేటి నరసింహా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

సూర్యుడు వేదాద్రి కొండల చాటుకు చేరుకునే వేళకి ఈ తొమ్మిందుగురు ఆడవాళ్లు పెద్దన్నతో కలసి కొండ దిగటం మొదలుపెట్టారు. పావన నరసింహుడి సంబరాలు ముగిసినా ఈ శ్రామికుల సందడి మాత్రం తగ్గలేదు. అదే ఉత్సాహంతో ఊసులాడుకుంటూ త్వర త్వరగా దిగుతున్నారు.

కొండ దిగువలో యోగముద్రలో ఉన్న నరసింహుడి విగ్రహంతో కూడిన తోరణం కనబడింది. దాటుకుని వెళ్ళితే, ఇంకొక గుహాలయం. యోగముద్రలో ఉన్న నరసింహ స్వామి ప్రహ్లాదుడికి రాజ్యం అప్పచెప్పే ముందు యోగ విద్యను ప్రసాదించిన గుహ. దర్శనం అయ్యిన తరువాత అందరూ అర్చకుడిచ్చిన కుంకుమ పెట్టుకుని బయటకి వస్తున్నారు.

యోగానంద నరసింహ స్వామి

"ముసలవ్వా, ఏదడిగినా వద్దని అంటావు, నీకు అసలు కోరికలు ఉండవా, నిజంగానే కోరికలుండవా నీకు?" అడిగింది ఒకతె.

"యెరిదానా, నేనూ మనిసినే, నాకు కోరికలుంటాయి. కోరికలకి అడ్డా అదుపూ ఉండాల. ఇరణ్యకశిపుడు అడ్డమైన కోరికలు కోరితే సామి ఇరిచేసాడు. అరులు చాచి కోరికల కోరే మనసే ఇరణ్యకశిపుడు, సామిని తలుసుకుని అరులు చాచే మనసును అదుపులో పెట్టి, కోరికలని ఇరిస్తే ఆ మనిషే నరసింహం" అన్నది ముసలవ్వ.

"ఓసోసి, జైల్లో యేదాంతం యెక్కింది ముసలవ్వకి" అంటూ నవ్వింది ఇంకొకతె.

"ముసలవ్వకు కోరికలేటి, కొడుకు మిలట్రీలో ఉజ్జోగం, సొమ్ములంపుతున్నాడు, కోడలు బువ్వెడుతుంది, మనవడు పనుల్లోకి పోకుండా బడికోతున్నాడు, ఇంకేటి ముసలవ్వకు కోరికలు. ముసలవ్వా, జైలుకి పోతే పోయినావు, ఇప్పుడు నీకేటి చింత, నీకేటి కోరికలు" అన్నది ఇంకొకతె.

"సీతా ఉన్నాది కోరికా ఉన్నాది. నా గుడిసెకి సేరాల, నా

నల్ల గేదె ఈనాల, గేదా దూడా సల్లంగా ఉండాల. నా మనవడికి నే జున్నుపాలు వండాల, ఆ పరి నా నల్ల గేదె పాలతో సిరి పాయసం వండాల, సామికి నైయేద్దం పెట్టాల" అన్నది ముసలవ్వ.

"ఓసోసి, నీ నల్ల గేదె గంగి గోవేటి? నల్ల గేదె పాలతో సామికి నైవేద్దమెట్టటానికి!" వేళాకొకం చెయ్యబోయింది ఇంకొకతె.

"ఒసే నల్లదానా, నువ్వు మనిసివి కాదేటి? నల్లగా ఉంటే మాత్రం ఏటి, గేదె దాని బిడ్డ తాగాల్సిన పాలు మనకి పోస్తాది. మనుసులందరూ గేదె పాలు తాగుతారు, పూజలు మాత్రం తెల్లగా ఉంటేనే! తెల్లగా ఉంటేనే గంగి గోవా? మనకు పాలు ఇచ్చేదేదైనా గంగి గోవే" అన్నది ముసలవ్వ.

"నీతో మాట గెలవటమే, అన్నిటికన్నీ సెపుతావు" అన్నది ఇంకొకతె.

"పెద్దన్నా ఈ నల్లదాని సోదెందుకు కానీ, గోయింద కొట్టు " అన్నది ముసలవ్వ.

"జోగి నరసింహా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా

గోయిందా"

కొండ అడుగు ప్రాంతం, చిట్టడవి. పక్షులు అహోబిలేశునికి పవళింపు సేవలు పాడుతున్నాయి. అందరూ వడి వడిగా నడుస్తున్నారు. రోజంతా కొండలు ఎక్కటం, దిగటంతో గడిచినా ఎవరికీ అలసట కనబడటంలేదు.

"ముసలవ్వా, జైలు నుండి రాటం రాటమే మంకు పట్టావ్. నీతోడి వస్తే ఇయ్యాళ అంతా సందడి సందడిగా గడిసింది. మళ్ళీ రేతిరంతా ఆటోలో పోవాల, రేపు పనులకు పోవాల. పోయిన తరవాత కొత్త కస్తాలు ఏటి ఎదురైతాయో" అన్నది ఒకతె.

"ఒసే పిచ్చిదానా, కస్తాలు మనుసులుకు రాక బండ రాళ్లకు వత్తాయా? సోద్యం సెపుతున్నావే! అదుగో ఇంకో దేవళం అగుపడతాంది. కష్టాలోచ్చిన్నప్పుడు ఓర్పు కావాల, సత్తువ కావాల, ధైర్యం కావాల, ఉపాయం కావాలని సామిని కోరుకో" అన్నది ముసలవ్వ.

మట్టి చెట్టు గొడుగు పట్టితే, ఆ క్రింద వెలసిన సరసింహుడి గుడి. అందరూ దండం పెట్టుకుని బయలుదేరారు.

భద్రవట నరసింహ స్వామి

"పెద్దన్నా, గోయింద కొట్టు" అన్నది ముసలవ్వ.

"గొడుగు నరసింహో, గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

చీకటి కమ్ముకున్నది. మిణుగురు పురుగుల వెలుగులో చిట్టడవి దాటి దిగువ అహోబిలానికి చేరుకున్నారు.

మనిషి నిలబడగలిగినంత ఎత్తులో ఉన్న గుహలో గర్భాలయం. గుహలో ఒక ప్రక్క అరుగులాంటి పెద్ద బండ రాయి మీద నెలకొన్న ప్రహ్లాద వరదుడు. ఆ అహోబిలానికి గంభీరంగా కాపలా కాస్తున్న నిలువెత్తు జయ విజయలు విగ్రాహాలు. కాకతీయ రాజులు, విజయనగర రాజులు అహోబిలానికి ఆనుకుని కట్టించిన ఆలయం, రంగ మండపాలు. స్వాతి నక్షత్రం నాడు అవటము వలన జన సందోహం ఎక్కువగానే ఉంది. ఈ ఆడవారి గుంపులోని వారందరూ ఓపికగానే నిలబడ్డారు. గుహ గడప దగ్గరకు వచ్చారు. ఎవరో దంపతులు లోపలికి వెళుతున్నారు. వారి వెంట ఉన్న బుడి బుడి నడతల పాప ఎత్తైన గడప దాటలేక, గడప మీద కాలు వేసి ఎక్కబోయింది. ముసలవ్వ వంగిన నడుముతో ఆ పాపను ఎత్తుకుని, "గడప తొక్కకూడదే సిట్టి మాలచిమి" అంటూ ఆ పాపను గడప దాటించింది. అహోబిలం గర్భాలయంలో భక్తులు స్వామి వారికి కానుకలు అర్పిస్తున్నారు. అర్చకుడు బాసిపెట్టుకుని కానుకలు అందుకుంటూ అందరికీ శరగోపం పెడుతున్నాడు.

"అయ్యోరు, పైని ఓబులేశుని కాడికెళ్లి, పైని దేవశాలన్నీ సూసుకుంటూ వచ్చినాం, సామికియ్యటానికి మా దగ్గర కానుకలు లేవు" అన్నది ముసలవ్వ.

"నవనరసింహులని చూడాలంటే ఏబై కిలోమీటర్ల కొండ దార్లు, అంతా నడిచారేమిటి? మరి ఆపైన ఉగ్రస్తంభం?" సందేహిస్తూ ప్రశ్నించారు అర్చకులవారు.

"అన్ని దేవశాలలోనూ సామికి దండమెట్టి, మా చెంచులచిమిని సూసుకుకొని వత్తన్నాము, అయ్యోరు. ఉక్కు కంభానికి కూడా దండమెట్టుకొచ్చినా" అన్నది ముసలవ్వ.

"మంచిది, నవనరసింహులందరినీ దర్శించుకుని వచ్చారనమాట, ప్రహ్లాదవరదుడు మీకు కూడా వరాల జల్లు కురిపిస్తాడు, కోరికలు తీరుస్తాడు" అంటూ మంత్రోచ్ఛారణ చేస్తూ, అందరికీ శరగోపం పెట్టి, కుంకుమ, పూలు ఇచ్చాడు అర్చకుడు.

"అహోబిలే గారుడ శైల మధ్యే కృపావశాత్ కల్పిత సన్నిధానమ్
లక్ష్యాత్ సమాలింగిత వామభాగం లక్ష్మీనృసింహ శరణ్యం ప్రపద్యే"

"ఇప్పుడు నరసింహ స్తోత్రం నాతో పాటు అందరూ చెప్పండి" అన్నారు అయ్యవారు.

"ఉగ్రం వీరం మహా విష్ణుం జ్వలంతం సర్వతోముఖం
నృసింహం భీషణం భద్రం మృత్యుర్ మృత్యుం నమామ్యహం"

శ్రీదేవీ భూదేవీ సమేత ప్రహ్లాద వరదుడు

"ఓబులేశా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయిందా"

గోల గోలగా బయలుదేరింది ఆటో.

"అయ్యోరు, నువు సదివింది మాకు అగుపడదుగానీ, గోయింద కొట్టరాదే" అన్నది ముసలవ్వ.

"సరే! గోవింద నామానికి మించినది లేదు" అంటూ గోవింద చెప్పారు అయ్యవారు

"ప్రహ్లాదవరదా గోవిందా గోవిందా" అన్నాడు అర్చకుడు.

"గోయిందా గోయిందా" అని అందరూ అంటే, అహోబిలం ప్రతిద్యనించింది.

ఆటో దగ్గరకు చేరారందరూ. గూటిలో గువ్వలులాగా అందరూ ఒదిగి ఒదిగి ఆటోలో కూర్చున్నారు.

"పెద్దన్నా, అడిగిందే తడవుగా ఆటో కట్టినావు, సామికాడికి తీసుకొచ్చి కోరిక తీర్చినావు, గోయింద కొట్టు" అన్నది ముసలవ్వ.

"మూడు గీతలోడా గోయిందా గోయిందా"

"గోయిందా గోయింద"

"నిలూ గీతలోడా గోయిందా గోయింద"

"గోయిందా గోయింద"

[Click here to share your comments on this story](#)